

потребують виконання всі зобов'язання України з реалізації Декларації ОЕСР «Щодо міжнародних інвестицій та багатонаціональних компаній», дотримання учасниками інвестиційних процесів вимог чинного вітчизняного законодавства, що їх регламентує.

Важливе місце в підвищенні рівня інвестиційної безпеки України належить удосконаленню розробки й реалізації державних програм.

Слід реалізувати й інші зазначені автором напрями підвищення рівня інвестиційної безпеки.

Таким чином, реальному підвищенню рівня інвестиційної безпеки України сприятиме комплексний підхід до розв'язання існуючих у цій сфері проблем, координація зусиль всіх гілок влади й економічних агентів, задіяних в інвестиційній сфері.

НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Шлафман Н.Л.

Доктор економічних наук, професор кафедри економіки та моделювання
ринкових відносин

Бондаренко А.В.

Студентка 2 курсу, напрям підготовки «Фінанси і кредит»

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

м. Одеса, Україна

Дослідження світового досвіду побудови податкової системи свідчить про те, що для розвинених країн зараз властиво підтримувати загальний тягар податків на рівні 30% - 40% від обсягу ВВП. Країни, що мають підвищені темпи економічного розвитку, намагаються не переходити ліміту у 25% [1].

Згідно з останніми статистичними даними ОЕСР, частка податків у ВВП розвинених країн останніми роками падає і нині має найнижчий рівень з початку 1990-х років. У середньому по країнах ОЕСР, цей показник становив: у 2007 році - 35,4%, у 2008 році - 34,8% і в 2009 році - 33,7% (а пік був у 2000 році - 35,5%) [1]. Протягом двох років поспіль цей показник падав майже в половині країн ОЕСР, і протягом трьох років поспіль - в Канаді, Франції, Ісландії, Ірландії, Новій Зеландії, Норвегії та Великобританії. Якщо говорити про найбільш помітні зміни цього показника, то податковий тягар знизився більш ніж на 5% в період між 2007 і 2009 роками в трьох країнах: Іспанія - з 37,3% до 30,7%; Ісландія - з 40,6% до 34,1% і Чилі - з 24% до 18,2%. За ними йдуть Греція, Ірландія, Нова Зеландія і США, податковий тягар в яких зменшився на 3-4% за той же період [2]. Підтвердженням викладеної тези слугують також дані аналітичної доповіді «Paying Taxes 2016» (спільна розробка аудиторської фірми «PricewaterhouseCoopers» і МБРР) [3]. У ньому, крім розрахунку показників частки податків у ВВП, даються також показники «податкової привабливості» і «простоти податкової системи». І на основі цих показників потім визначається індекс загального податкового тягара («Total Tax Rate»). В Європі за цим індексом беззастережно лідирують Хорватія (20) і Люксембург (20,1). Україна ж (серед країн Центральної Азії та Східної Європи)

займає передостаннє місце (52,2), при середньому рівні для цих країн 35,2. Крім того, Україна знаходиться серед країн, що мають найвищий серед країн Центральної Азії та Східної Європи податок на працю – 43,1% від доходу. Якщо ж подивитися на час, який в кожній з країн необхідно затратити для того, щоб розрахуватися з податками, то в Європі лідирують Сан-Маріно та Люксембург (52 та 55 годин на рік, відповідно). В Україні ж показник складає 350 годин, що майже в 1,5 рази більше, ніж середній рівень для цієї групи країн (247 годин). У доповіді «Doing Business 2016» Україна також, незважаючи на зростання загального рейтингу ведення бізнесу на 4 сходинки, за показником «Оподаткування» опустилась на 1 сходинку (107 місце серед 189 країн).

Проведені дослідження показали, що для стимулювання підприємницької діяльності в Україні необхідно:

1. Грунтування розподілу основної маси податкового тягаря і визначення ставок окремих видів податків на принципах соціальної справедливості. При оподаткуванні доходів цей принцип забезпечується за рахунок застосування так званої «подвійної прогресії» ставок прибуткових податків: за видами і за розмірами доходів. При цьому має встановлюватися наступна градація податкових ставок за видами доходів (в порядку їх підвищення): 1) доходи від власної праці (по найму і в порядку здійснення самостійної трудової діяльності); 2) доходи від підприємницької діяльності; 3) доходи від інвестицій і від надання прав користування промисловою (інтелектуальною) власністю; 4) випадкові доходи (без прикладання власної праці).

Доходи категорії «1)», що не перевищують меж прожиткового мінімуму домогосподарства, повинні звільнятися від будь-яких видів прямого оподаткування (включаючи соціальні податки). Відносно решти видів доходів має встановлюватися наступне співвідношення податкових ставок: 1): 2): 3): 4) як 1: 2: 3: 5 (тобто якщо дохід «1)» оподатковується за ставкою в 10%, то дохід «4)» – за ставкою в 50%). При оподаткуванні операцій (непрямі податки в сфері споживання громадян) цей принцип виражається в пільговому (зниженому) оподаткуванні товарів, продуктів і послуг, що входять до складу необхідного мінімуму споживання – основні продукти харчування, одяг, взуття, комунальні послуги, послуги транспорту і зв'язку.

2. Скасувати авансовий платіж податку на прибуток та доход осіб, що займаються підприємницькою діяльністю.

3. Оподаткування не повинно перешкоджати законному праву кожного громадянина самостійно, своїми силами і засобами, в законному порядку, забезпечувати гідне проживання для себе і своєї родини. Неприпустимо застосування податків, окремих податкових режимів або методів податкового регулювання, що гальмують економічне зростання або створюють бар'єри для вкладень в розвиток економічної інфраструктури або в зростання національного виробництва. Для забезпечення цих цілей структура і розміри оподаткування повинні бути влаштовані таким чином, щоб: вивільнити від оподаткування повну суму витрат на відтворення національної робочої сили; забезпечувати максимально пільговий (до повного скасування податку) режим оподаткування для капіталів, що застосовуються у виробничому секторі (і особливо, в сфері обробної промисловості та в секторі високих технологій); надавати пільгові податкові режими для інноваційної діяльності і для осіб, що інвестують свої капітали в галузі матеріального виробництва.

Література:

1. Електронний ресурс. – Режим доступу: www.oecd.org/eco/surveys/uk
2. Tax Administration in OECD and Selected Non-OECD Countries: Comparative Information Series, Forum on Tax Administration, 2009.
3. «Paying Taxes 2016». – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org/~media/GIAWB/Doing%20Business/Documents/Special-Reports/Paying-Taxes-2016.pdf>

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО ТА РЕАЛЬНОГО СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Захарченко Н.В.

к.е.н., доцент кафедри економіки та моделювання ринкових відносин

Антонов В.В

студент 1 курсу, магістр, спеціальність “Фінанси,
банківська справа та страхування”

*Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
м. Одеса, Україна*

Проблема впливу фінансового сектору економіки на діяльність підприємств реального сектору економіки була досить актуальною і до посилення в останні роки кризових явищ в сучасних умовах її актуальність тільки зросла. Історично фінансовий ринок виник саме як механізм фінансування реального сектору економіки та перерозподілу ресурсів у цій сфері але до сьогодні його роль зазнала істотних змін. На сьогодні в умовах поглиблення глобалізації кредитні відносини мають бути спрямовані на активізацію інвестиційної та інноваційної діяльності, фінансове забезпечення структурних перетворень і економічне зростання. Створення стійкої, гнучкої та ефективної банківської інфраструктури – одне з найважливіших завдань на сучасному етапі. Банківський та реальний сектори тісно пов'язані між собою як системою кредитування, так і заощадженням фінансових ресурсів. Підприємства в яких присутній надлишок фінансових ресурсів створюють кредитну базу, яка є джерелом забезпечення реального сектора, якому не вистачає грошових ресурсів для подальшого розвитку [1].

На жаль, багато дослідників, такі як О. Барановський, А. Васильєв, О. Герасимов, А. Єпіфанов, С. Леонов, С. Реверчук наголошують, що українські банки недостатньо пов'язані з реальним сектором економіки. Обсяги інвестування в реальний сектор економіки України є мізерними, що зумовлено їх неготовністю надавати великі і довгострокові кредити, нестійкістю функціонування виробничих підприємств, відсутністю реальних структурних перетворень у вітчизняній економіці, а взагалі – високими кредитними ризиками.

Функціональну взаємодію між банківським та реальним секторами економіки можна пояснити як сукупність економічних взаємозв'язків, що виникають між банками та суб'єктами підприємницької діяльності у процесі перерозподілу грошових коштів. Залучення тимчасово вільних грошових коштів населення, юридичних осіб та державного бюджету для інвестиційних потреб здійснюється за допомогою банківського кредиту.